

Mozkový jogging 11 Nobelova cena

je dynamické cvičení aktivující kognitivní (poznávací) funkce. Cvičení vede ke zvýšení rychlosti vnímání, zlepšení koncentrace, udržení schopnosti logického usuzování a efektivního zpracování informací.

1. V textu jsou některá písmena nahrazena číslicemi. Rozluštěte, přečtěte text a doplňte do tabulky. Informace si zapamatujte:

N083LOV4 C3N4 J3 K42DOROČN3 UD3LOV4N3 0C3N3N1 24 VYJ1M3ČNY V3D3C-KY VÝ2KUM, 73CHN1CKÝ 08J3V N380 24 PŘ1N05 V 08L4571 FY21KY, CH3M13, FY21OLOG13 N380 L3K4Ř57V1, 24 L173R4RN1 D1LO 4 24 PR4C1 PRO 5V37OVY M1R. C3N4 J3 UD3LOV4N4 V D3N VÝROČ1 N083LOVY 5MR71 10. PR051NC3 OD ROKU 19Q1 2 FONDU 4LFR3D4 83RNH4RD4 N083L4, 5V3D5K3HO V3DC3, VYN4L32C3 A PRÚMY5LOV3HO PODN1K473L3.

V ROC3 1895 N4P54L N0837 24V37, V N12 V37KOU Ř457 5V3HO M4J37KU V3NOV4L N4 FOND, 2 J3H02 ÚROKŮ 8UDOU ODM3NOV4N1 71, J3N2 V UPLY-NUL3M ROC3 PROK424L1 L1D57VU N3JV3751 U2173K.

V ROC3 1968 24L021L4 SW3R1G3S R1K584NK (5V3D5K4 N4RODN1 84NK4) C3NU 24 3KONOM11 N4 P4M47KU 4LFR3D4 N083L4, UD3LOV4NOU OD ROKU 1969. L4UR347 215K4 D1PLOM, 2L470U M3D41L1 4 P3N32N1 ODM3NU.

1	2	3	4	5	7	8	0

2. Kolik a jakých zlatých medailí je na obrázku?

Celkem					

Mozkový jogging 11 (Str. 2)

Nobelova cena

3. Ke každému z uvedených písmen vytvořte slova tematicky spojená s děním okolo Nobelových cen:

A _____	B _____
C/Č _____	D _____
E _____	F _____
G _____	H _____
CH _____	I _____
J _____	K _____
L _____	M _____
N _____	O _____
P _____	R/Ř _____
S/Š _____	T _____
U _____	V _____
Z/Ž _____	

4. Pečlivě si prohlédněte a zapamatujte obrázky v tabulce. Do prázdné tabulky na str.3 nakreslete či napište vše, co si vybavíte:

		DIPLOM	
			
		EKONOMIE	

Mozkový jogging 11 (Str. 3)

Nobelova cena

5. Pospojte chronologicky významné okamžiky života A. Nobela:

1850 mluví jazyky: šv, ru, fr, en, něm	1842 stěhování do Petrohradu	1896 napsal divadelní hru NEMESIS
1863 návrat do Švédska	1867 patent na dynamit	1837 stěhování do Finska
1867-87 získal 355 patentů nejen za třaskaviny	1895 sepisuje překvapivý testament	1850-52 Studium v Paříži
1864 vláda zakázala po- kusy s nitroglycerinem na území města	1860 začal zkoumat výbušniny	1895 sepsal závět' ve prospěch Nobelovy ceny
1864 při výbuchu továrny zemřel bratr Emil	1888 předčasný nekrolog „obchodníka se smrtí“ - Nobel otřesen, nechtěl vojenské vyu- žití svých vynálezů, pracoval pro blaho lidstva	1866-67 vynález dynamitu
1852 setkání s Ascaniem Sobrerem, vynálezcem nitrogly- cerinu (1847)	1851 se zajímá o literaturu, chemii a fyziku	1864 přesunul pokusy na svou loď na jezero Mälaren
1864-90 buduje 90 továren a firem ve 25 zemích 5 kontinentů	1896 San Remo	

4. Nakreslete či napište do vše, co si vybavíte z tabulky na předešlé stránce:

Mozkový jogging 11 (Str. 4)

Nobelova cena

6. V tabulce jsou slabiky vědních oborů: 3 názvy jsou šestislabičné, 5 je pětislabičných, 3 čtyřslabičné a 3 trojslabičné. Celkem 64 slabik. Pospojte slova, ani jedna slabika nesmí zůstat.

ma	lo	e	ka	bi	e	e	so
me	ko	po	e	lo	ti	lo	mi
fy	ci	lo	te	in	to	ka	o
e	ství	ze	e	di	ne	že	na
an	che	o	ka	ti	ma	nýr	lo
tro	cho	gi	děl	ka	ber	li	e
gi	gi	gi	gi	mi	ky	zi	lo
psy	no	gi	mě	ství	cí	po	e

7. Doplňte údaje (1901 - 2020) v tabulce: (* označuje počet organizací)

Nobelovu cenu získalo 930 osob a 25 jedinečných organizací. V některých letech ceny uděleny nebyly. Nejmladší laureátka měla 17 let (Mír 1997), nejstarší 97 let (Chemie 2019). Nobelovu cenu získaly ženy: 4 za fyziku, 7

Nobelova cena	Počet cen	Počet laureátů	Jeden laureát	Sdílejí dva laureáti	Sdílejí tři laureáti
Fyzika	114	216	47	32	
Chemie	112	186	63	24	25
Fyziologie n. medicína	111		39	33	39
Literatura		117	109	4	-
Mír	101	107+28*	69		2
Ekonomie	52	86	25	20	7
Celkem:	603	962		143	108

za chemii, 12 za fyziologii nebo medicínu, 16 za literaturu, 17 za mír, 2 ekonomii.

Vícenásobní laureáti: mezi organizacemi Červený kříž (1917, 1944, 1963) a Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) (1954 a 1981). Mezi jednotlivci je to J. Bardeen za fyziku (1956 a 1972), M. Curie za fyziku (1903) a chemii (1911), L. Pauling za chemii (1954) a mír (1962), F. Sanger za chemii (1958 a 1980).

Kolik cen bylo uděleno ženám a kolik mužům během 1901–2020?

